

Tantárgy neve: A pedagógia nagy könyvei 1 - Neill és Makarenko	Jellege: szabadon választható	Kreditek: 2	Tantárgykód: WPED816
Tantárgyfelelős: Lukács Péter, CSc, egyh. d. professor emeritus	Munkaforma: szeminárium	Óraszám: N: 30 / L: 12	Értékelés: gyakorlati jegy
A tantárgy oktatásának célja: A szovjet A. Sz. Makarenko kommunája és a brit A. S. Neill szabad iskolája. Két világhírű pedagógus, két világhírű pedagógiai mű, amelyekre napjainkban is újra meg újra hivatkoznak, de amelyeket mégis nagyon kevesen ismernek valóban a mai Magyarországon. A kurzus célja e két kiemelkedő pedagógus híressé vált fő műveinek – „a közösségi nevelés bibliájának”, illetve a „szabad nevelés bibliájának” - feldolgozása, máig tartó nagyon erős hatásuk elemzése, végletesnek látszó szembenállásuk és meglepő azonosságuk feltárásával közös pontjaik megtalálása.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek: Alapvető ismeretek szerzése a két nagy pedagógus életéről és munkásságáról, alkotó életútjuk történelmi és társadalmi környezetéről, pedagógiájuk mának szóló üzenetéről, a közösségi nevelés és a szabad nevelés elméleti és gyakorlati alapjairól. A pedagógiai, pszichológiai jellegű, a nevelés, oktatás terén, a társas együttműködésben keletkező problémák és lehetőségek felismerésének, elemzésének képességei. A műelemzésben való jártasság, a szépirodalmi és a tudományos információk megkülönböztetésének képessége. Neveléstörténeti tények mai vonatkozásainak feltárásában való jártasság megszerzése.			
Kötelező közös olvasmányok: -MAKARENKO, A. Sz. (1973) Pedagógiai hősköltemény. Az új ember kovácsa. Európa. Bp. (számtalan más kiadása is van!) <i>(kijelölt fejezetek)</i> -NEILL, A.S. (2004) Summerhill: A pedagógia csendes forradalma. Kétezerégy kiadó, Piliscsaba (több kiadása is van!) <i>(8-246. oldalak)</i>			
Ajánlott irodalom: -BETTELHEIM, B. (1998) Summerhill: Pro és kontra. In Pukánszky B., Zsolnai A. szerk.: Pedagógiák az ezredfordulón. EJK, Bp. 99 – 110. pp. -MIHÁLY O. (1980) szerk.: A polgári nevelés radikális alternatívái. Budapest, Tankönyvkiadó, 95 -133. pp. -SNYDERS, G. (1977) Irányított nevelés vagy szabad nevelés? Tévutak és a kivezető út. Gondolat, Bp. -VINCZE L. (1981) Rousseau-tól Neillig. A gyermek felszabadításától a szabad nevelésig. Tankönyvkiadó, Bp. -PATAKI F. (1988) Makarenko élete és pedagógiája. 2., átd. kiadás, Tankönyvkiadó, Bp. -PATAKI F. (2003) Mi marad Makarenkóból? In Pataki F.: Nevelés-ügyek. Társadalompedagógiai írások. Aula, Bp., 23 – 77. -FÓTI P. (2011) Látogatás Summerhillben, 2010. október 4-5. http://www.tani-tani.info/latogatas_summerhillben			
Kurzustematika: Tömeg – csoport – közösség, nevelő és növendékek Makarenko telepén – nevelői szerep, egyén és közösség viszonya – termelő munka – önkormányzat és parancsnokok – követelés és tisztelet –a közösségi nevelés fogalma (ideál és valóság). Nevelő és nevelt viszonya – egyén, csoport, gyermek, felnőtt – lehetőségek és feltételek Neill bentlakásos iskolájában, önkormányzat, a szabad nevelés fogalma (ideál és gyakorlat). Neill és hatása, Makarenko és hatása.			
Követelmények, értékelés: A kurzus alapja a két könyv elolvasása. A szemináriumon közösen dolgozzuk fel a tartalmukat, vonjuk le a következtetéseket, ezért az órákon a részvétel alapvető, legalább 80 százalékukon jelen kell lenni. A hallgatók a művek egyes témáiról kiselőadást, ill. írásbeli beszámolót készítenek, melyeket közösen megvitatunk. A gyak. jegy 50%-át az órai aktivitás és annak minősége adja, másik 50 %-át a kiselőadás, ill. beszámoló minősége.			
Kurzus hirdetője: WJLF Neveléstudományi tanszék	Félév: 2021/22. tavaszi	Oktató: Lukács Péter, CSc, egyh. d., professor emeritus	

